44555 - Yolculukta Namazların Kısaltılması ve Birleştirilmesine Cevaz Verilen Mesafe

Soru

Benim sorum, yolculukta namazın cem’ (öğle ile ikindiyi veya akşam ile yatsıyı birleştirerek kılmak) ve kasr (dört rekâtlı farz namazların iki rekât olarak) edilmesiyle ilgilidir. Çalıştığım şehir, ikamet ettiğim şehirden yaklaşık 35 kilometre uzaklıkta. Bu durumda, ikamet ettiğim şehrin dışına çıkmış olmam sebebiyle bana cem veya kasr ya da her ikisi ruhsatı verilmiş olur mu?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

İslam alimlerinin çoğunluğu, seferde namazın kısaltılması için belirli bir mesafe tayin etmiştir. Buna göre, bu ruhsat belirli bir mesafeye bağlıdır. Ancak bazı âlimler ise mesafe konusunda kesin bir mesafe belirlememiş, bu konuyu örfe bırakmışlardır. Onlara göre, halkın örfen “yolculuk” saydığı her durumda seferle ilgili ruhsatlar (kasr, cem, Ramazan’da orucu erteleme vb.) geçerlidir.

Cumhur ulemanın görüşüne göre, yaklaşık 80 kilometrelik bir mesafe, sefer mesafesi sayılır.

Daimî Fetva Kurulu'nun verdiği bir fetvada (8/99) şöyle ifade edilmiştir:

Seferde verilen ruhsatların geçerli olduğu yolculuk, örfen ‘yolculuk’ sayılan durumlardır. Bu mesafe, yaklaşık olarak 80 kilometre olarak takdir edilmiştir.

Kim bu mesafeyi ya da daha fazlasını kat etmek üzere yola çıkarsa, seferîlik ruhsatlarından istifade edebilir: Mestlere üç gün üç gece meshetme, namazları cem ve kasr etme, Ramazan’da orucu erteleme vb.

Ancak kişi, bir şehirde dört günden fazla kalmayı niyet etmişse, artık bu kişi seferi sayılmaz ve

sefer ruhsatlarını kullanamaz.

Eğer kalacağı süreyi dört gün veya daha kısa olarak belirlemişse, sefer ruhsatlarından faydalanabilir.
Kişi bir şehirde ne kadar kalacağını bilmeden, belirsiz bir süreyle orada bulunuyorsa —hacetinin ne zaman biteceğini öngöremiyorsa— o zaman sefer ruhsatlarını kullanmaya devam eder.
Karada veya denizde yapılan yolculuklar arasında bu bakımdan bir fark yoktur.”

Sonuç olarak, sizin çalıştığınız şehir ile ikamet ettiğiniz şehir arasındaki mesafe yaklaşık 35 kilometre olup, bu mesafe sefer mesafesi kapsamına girmemektedir. Bu nedenle, söz konusu mesafede namazın ne cem edilmesi ne de kısaltılması (kasr) caiz değildir.

En doğrusunu Allah bilir.